

Bijlage I OverOV - de 'StatLine' van het openbaar vervoer

Column: Gertjan Kamerik

Wat is OverOV?

Vanaf 2017 werkt DOVA OV-data aan *OverOV*; een applicatie waarop dashboards en tabellen worden getoond over de belangrijkste basiselementen van het openbaar vervoer. De opdrachtgevers, de moederorganisaties van DOVA, kunnen hier gebruik van maken. De kracht van *OverOV* is dat er maandelijks op concessieniveau onderling vergelijkbare trends worden getoond die allen gebaseerd zijn op dezelfde brondata. Daarnaast is het voor de meeste onderwerpen mogelijk binnen de concessie op halte- en lijnniveau door te klikken.

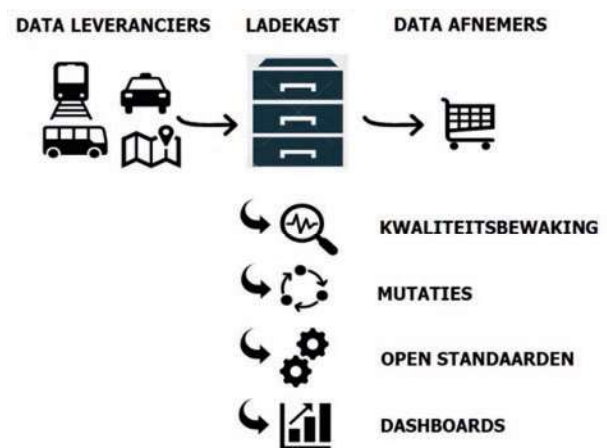
Hoe is OverOV tot stand gekomen?

In 2017 nam het OV-managersoverleg van Samenwerkingsverband DOVA (decentrale ov-autoriteiten) het besluit tot de ontwikkeling van een ov-monitor. De gewenste producten waren een jaarlijkse rapportage de 'Staat van het regionale openbaar vervoer' - waarin de feitelijke trends in het openbaar vervoer zijn samengevat - en *OverOV*, een dashboard waarin op maandbasis de trends zichtbaar zijn van de basiselementen in het openbaar vervoer. Twee producten die elkaar onderling versterken. Omdat er ten behoeve van een jaarlijkse 'Staat van het openbaar vervoer' harde deadlines bestonden, was het onmogelijk om voor de eerste twee edities datasets die de basis vormen voor deze rapportage, structureel en geautomatiseerd te organiseren. Dus werd gestart met het eenvoudig 'bij elkaar sprokkelen' van data, om tenminste tot een rapportage te komen. Maar tegelijkertijd startte het proces om met de leveranciers van deze data, veelal vervoerders en wegbeheerders, tot open standaarden te komen en vaste leveringsafspraken. Er werd achter de schermen hard gewerkt aan een volledig geautomatiseerd productieproces.

En wat gebeurt er dan achter die schermen?

Achter de schermen voltrekt zich hetzelfde proces waarmee OV-data de laatste 10 jaar haar expertise heeft opgebouwd. Met de leveranciers van de data worden standaarden afgesproken die na instemming van alle betrokkenen worden vastgesteld. Daarna worden met de leveranciers afspraken gemaakt over de kwaliteit en de leveringsfrequentie van deze gestandaardiseerde datasets. Na levering worden alle datasets in een zogenaamde

'ladekast' opgeslagen. De ladekast zelf wordt permanent bewaakt op kwaliteit. Indien nodig kunnen de data onder strikte procesafspraken worden gewijzigd. Uiteindelijk voeden de data uit deze ladekast de dashboards van *OverOV*.

Een goede Basisregistratie is kritische succesfactor

Naast *OverOV* is de ladekast ook toegankelijk voor andere afnemers die deze data gebruiken voor vervoerskundig advies, reisplanners, beleidsmonitoring, etc. Het zijn tenslotte open data. Steeds meer opdrachtgevers zien OV-data als een betrouwbare en veilige partij om hun monitoringsdata op te slaan en via eenvoudige dashboards te ontsluiten. Deze data worden dan gebruikt voor het monitoren van de prestatie van de vervoerder of de wegbeheerder of als beleidsinstrument of eerder gestelde doelen worden gehaald. Voor betrouwbaar monitoren is het van groot belang dat iedereen over hetzelfde praat. Over dezelfde ov-lijn, dezelfde halte, hetzelfde voertuig, etc. Deze gestandaardiseerde informatie noemen we de 'Basisregistratie ov'.

OV-campus als stimulators

Het ontstaan van de OV-campus, waar kennis (CROW-KpVV), data en netwerk (DOVA) hun krachten bundelen, heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan een complex project als *OverOV*. Het gaat er uiteindelijk om dat iedereen dezelfde definities, dezelfde afleidingsregels en dezelfde datakwaliteit gebruikt. En hoewel nog geregeld tegen

inconsistenties in de data aan lopen, beginnen we langzaam de vruchten te plukken van deze samenwerking. Juist omdat we de gehele keten van leverancier tot afnemer overzien en begrijpen, ontstaat er zowel bij vervoerders, wegbeheerders als informatiemanagers bij de ov-autoriteiten steeds meer draagvlak voor open standaarden en definities.

En dan valt er altijd nog wat te dromen

Natuurlijk valt er altijd nog wat te dromen. Een OverOV-applicatie die voor meer dan 95 procent geheel automatisch volgens open standaarden, definities en leveringsafspraken, goedkoop en adequaat gevoed wordt. Een applicatie waar alle moederorganisaties van DOVA op een eenvoudige manier toegang toe hebben en waarin ze niet alleen binnen de eigen concessies trends kunnen volgen, maar deze ook kunnen relateren aan die van hun collega-provincies en -vervoerregio's. Maar ook een applicatie waar vervoerders transparant de trends kunnen volgen van hun concessies en maandelijks de gelegenheid hebben deze bij te sturen indien nodig. Tevreden gezichten bij vervoerders die voor al hun concessies op een en dezelfde wijze datasets aanleveren die op een en dezelfde wijze worden gemonitord. Regionaal maar ook nationaal volgen beleidsmedewerkers op basis van kwalitatief hoogwaardige data op een eenvoudige manier de effecten van hun inspanningen. En de ov-autoriteiten, vervoerders en wegbeheerders maken OverOV voor de eigen regio zichtbaar op hun eigen websites voor reizigers, inwoners, bestuurders en medewerkers.